A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2012. szeptember 6.*

„Joghatóság polgári és kereskedelmi ügyekben — Joghatóság fogyasztói szerződések esetén — 44/2001/EK rendelet — 15. cikk, (1) bekezdés, c) pont — E joghatóságnak a távértékesítési szerződésekre való esetleges korlátozása”

A C-190/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberster Gerichtshof (Ausztria) a Bírósághoz 2011. április 22-én érkezett, 2011. március 23-i határozatával terjesztett elő az előtte,

Daniela Mühlleitner

és

Ahmad Yusufi,

Wadat Yusufi között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, K. Schiemann, L. Bay Larsen, C. Toader (előadó) és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– Daniela Mühlleitner képviseletében C. Schönhuber Rechtsanwalt,

– Ahmad Yusufi és Wadat Yusufi képviseletében U. Schwab és G. Schwab Rechtsanwälte,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek és J. Vláčil meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri meghatalmazotti minőségben, segítője: M. Russo, avvocato dello Stato,

– a lengyel kormány képviseletében M. Szpunar és B. Majczyna meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– a portugál kormány képviseletében L. I. Fernandes és S. Nunes de Almeida, meghatalmazotti minőségben,

– a Svájci Államszövetség képviseletében D. Klingele meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A.-M. Rouchaud-Joët és M. Wilderspin meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2012. május 24-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; a továbbiakban: „Brüsszel I”-rendelet) 15. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmezésére vonatkozik.

2 A jelen kérelmet a Daniela Mühlleitner, valamint Ahmad Yusufi és Wadat Yusufi közötti, egy gépjármű-eladási szerződés rejtett hibák miatti felbontása, a vételár visszatérítése, valamint kártérítés tárgyában indult peres eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 Az új tagállamok csatlakozásáról szóló egyezményekkel módosított, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i Brüsszeli Egyezmény (HL L 1972. 299., 32. o.; a továbbiakban: Brüsszeli Egyezmény) 13. cikkének (3) bekezdése ekképp rendelkezik:

„Valamely személy – a továbbiakban: a fogyasztó – által kereskedelmi vagy szakmai tevékenységén kívül eső céllal megkötött szerződéssel kapcsolatos ügyekben a joghatóságot a 4. cikk és az 5. cikk 5. pontjának sérelme nélkül e szakasz határozza meg [...]:

[…]

3) minden más esetben, ahol [helyesen: minden más olyan esetben, amikor] a szerződés tárgya szolgáltatás nyújtása vagy ingó dolog értékesítése, ha:

a) a szerződés megkötését a fogyasztó lakóhelye szerinti szerződő államban kifejezett vételi ajánlat vagy reklám előzte meg,

és

b) a fogyasztó ebben a szerződő államban megtette a szerződés megkötéséhez szükséges intézkedéseket.”

4 A „Brüsszel I”-rendelet (13) preambulumbekezdése szerint a biztosítási, fogyasztói és munkaszerződésekkel kapcsolatban a gyengébb felet az érdekeinek megfelelő, az általános szabályoknál kedvezőbb joghatósági szabályokkal kell védelemben részesíteni.

5 A „Brüsszel I”-rendelet 2. cikke írja elő azon elvet, miszerint a valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy, állampolgárságára való tekintet nélkül, az adott tagállam bíróságai előtt perelhető.

6 A „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének c) pontja a következőképpen szól:

(1)

Valamely személy, a fogyasztó által kereskedelmi vagy szakmai tevékenységén kívül eső céllal megkötött szerződéssel kapcsolatos ügyekben a joghatóságot a 4. cikk és az 5. cikk 5. pontjának sérelme nélkül e szakasz határozza meg, ha:

[…]

c) […] a szerződést olyan személlyel kötötték, aki a fogyasztó lakóhelyének tagállamában kereskedelmi vagy szakmai tevékenységet folytat, vagy ilyen tevékenysége bármilyen módon az említett tagállamra, illetve több állam között az említett tagállamra is irányul, és a szerződés az ilyen tevékenység körébe tartozik.

[…]”

7 A „Brüsszel I”-rendelet 16. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

(1) A fogyasztó a másik szerződő fél ellen akár annak a tagállamnak a bíróságai előtt, ahol a fél lakóhellyel vagy székhellyel rendelkezik, akár saját lakóhelyének bíróságai előtt indíthat eljárást.(2)

A fogyasztó ellen a másik szerződő fél kizárólag a fogyasztó lakóhelyének bíróságai előtt indíthat eljárást.

[…]”

8 A szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (Róma I.) (a továbbiakban: „Róma I”-rendelet; HL L 177., 6. o.) (7) preambulumbekezdése kimondja, hogy a hivatkozott rendelet tárgyi hatályának és rendelkezéseinek összhangban kell lenniük a „Brüsszel I”-rendelet rendelkezéseivel.

9 A „Róma I”-rendelet (24) preambulumbekezdése így hangzik:

„Különösen a fogyasztói szerződések esetén a [„Brüsszel I”-]rendelettel való összhang megköveteli egyrészről az egy másik tagállamra »irányuló tevékenység« fogalmára való hivatkozást, mely a fogyasztót védő szabály alkalmazásának feltétele, másrészről azt, hogy e fogalmat a [„Brüsszel I”-]rendelet és e rendelet keretében harmonikusan értelmezzék, tekintettel arra, hogy a Tanácsnak és a Bizottságnak a [„Brüsszel I”-]rendelet 15. cikkére vonatkozó közös nyilatkozata hangsúlyozza, hogy a 15. cikk (1) bekezdése c) pontjának alkalmazásához »nem elegendő, hogy a vállalkozás tevékenysége a fogyasztó lakóhelye szerinti tagállamra, illetve több állam között az említett tagállamra is irányul, az is szükséges, hogy a szerződést az ilyen tevékenység körében kössék«. E nyilatkozat kimondja azt is, hogy »pusztán az a tény, hogy egy internetes oldal elérhető, nem elegendő a 15. cikk alkalmazásához, hanem az is szükséges, hogy ez az internetes oldal távollevők közötti szerződés megkötésére hívjon fel, és hogy egy ilyen szerződés megkötése bármilyen módon, de ténylegesen megtörténjék. E tekintetben a weboldalon használt nyelvnek vagy valutának nincs jelentősége«.”

10 A „Róma I”-rendelet 6. cikkének (1) bekezdése előírja:

„(1) A 5. és 7. cikk sérelme nélkül egy olyan szerződésre, amelyet egy természetes személy üzleti vagy szakmai tevékenységén kívüli célra (»a fogyasztó«) kötött egy másik, az üzleti vagy szakmai tevékenysége gyakorlásának keretében eljáró személlyel (»vállalkozó«), annak az országnak a joga az irányadó, ahol a fogyasztó szokásos tartózkodási helye található, feltéve hogy a vállalkozó:

a) üzleti vagy szakmai tevékenységét abban az országban folytatja, ahol a fogyasztó szokásos tartózkodási helye található; vagy

b) minden más esetben ilyen jellegű tevékenységei ebbe az országba vagy az ezen országot is magában foglaló országokba irányulnak,

és a szerződés e tevékenységekkel kapcsolatos.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

11 Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből és az eljárás irataiból kitűnik, hogy az ausztriai lakóhellyel rendelkező Daniela Mühlleitner az interneten keresett a személyes szükségleteit szolgáló német márkájú személygépjárművet. Miután csatlakozott a „www.mobil[e].de” német keresőfelülethez, megadta a kívánt jármű márkáját és típusát, amelynek alapján megjelent a megadott feltételeknek megfelelő gépjárművek listája.

12 Miután kiválasztotta a keresési feltételeknek leginkább megfelelő gépjárművet, a keresőfelület az alapeljárás alpereseinek, Ahmad Yusufinak és Wadat Yusufinak az ajánlatához irányította, akik a hamburgi (Németország) székhelyű, Autohaus Yusufi GbR elnevezésű magánvállalkozáson keresztül (a továbbiakban: Autohaus Yusufi) kiskereskedelmi gépjármű-eladási tevékenységet végeznek.

13 Mivel Daniela Mühlleitner a keresőfelületen ajánlott gépjárművel kapcsolatosan további információkat szeretett volna kapni, az Autohaus Yusufi internetes honlapon feltüntetett, nemzetközi előhívószámot is tartalmazó telefonszámon kapcsolatba lépett az alapeljárás alpereseivel. Mivel a szóban forgó gépjármű már nem volt elérhető, az alapeljárás alperesei egy másik gépjárművet ajánlottak neki, amelynek jellemzőit később elektronikus levélben részletezték. Továbbá azt a tájékoztatást adták, hogy az alapeljárás felperesének osztrák állampolgársága nem képezi az alapeljárás alpereseitől történő gépjármű-vásárlás akadályát.

14 Ezt követően Daniela Mühlleitner Németországba utazott, és a 2009. szeptember 21-én aláírt adásvételi szerződéssel 11 500 euróért megvásárolta Ahmad Yusufitól és Wadat Yusufitól a szóban forgó gépjárművet, és azt haladéktalanul át is vette.

15 Miután visszatért Ausztriába, Daniela Mühlleitner felfedezte, hogy a megvásárolt gépjárműnek alapvető hibái vannak, ezért azt követelte az alapeljárás alpereseitől, hogy a gépjárművet javítsák meg.

16 Mivel az alapeljárás alperesei megtagadták a gépjármű javítását, Daniela Mühlleitner a gépjármű-adásvételi szerződés – amelyről azt állítja, hogy fogyasztóként egy Ausztria felé (is) irányuló kereskedelmi vagy szakmai tevékenységet folytató vállalkozással kötötte, amely helyzet a „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdése c) pontjának hatálya alá esik – felbontása iránti keresettel fordult a lakóhelye szerinti bírósághoz, a Landgericht Welshez (Ausztria).

17 Az alapeljárás alperesei vitatták Daniela Mühlleitner „fogyasztói” minőségét, valamint az osztrák bíróságok nemzetközi joghatóságát, úgy vélve, hogy a jogvitát az illetékes német bíróság előtt kell lefolytatni. Azt állították továbbá, hogy tevékenységük nem Ausztria felé irányult; az alapeljárás felperese a szerződést vállalkozásuk németországi székhelyén kötötte meg.

18 2010. május 10-én az elsőfokú bíróság, a Landgericht Wels elutasította a keresetet, megállapítva joghatósága hiányát. Ugyan nem vonta kétségbe Daniela Mühlleitner fogyasztói minőségét, ám a szóban forgó bíróság úgy ítélte meg, hogy az Autohaus Yusufi internetes honlapjának Ausztriában való elérhetősége nem elegendő az osztrák bíróságok joghatóságának alátámasztásához, hogy a szerződés megkötésének alapjául az alapeljárás felperesének telefonhívása szolgált, és hogy az ezt követően az alapeljárás alperesei által történő elektronikus levél küldése nem értékelhető Ausztriára irányuló tevékenységként. Daniela Mühlleitner e határozat ellen az Oberlandesgericht Linzhez fellebbezett.

19 2010. június 17-én a másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú bíróság határozatát. E bíróság sem vonta kétségbe Daniela Mühlleitner fogyasztói minőségét, hanem a Tanácsnak és a Bizottságnak a „Brüsszel I”-rendelet elfogadásának alkalmából az e rendelet 15. és 73. cikkére vonatkozó közös nyilatkozatára (a továbbiakban: közös nyilatkozat) emlékeztetett, amely szerint egy pusztán „passzív jellegű” internetes honlap még nem elegendő ahhoz, hogy feltételezni lehessen a tevékenységnek a fogyasztó lakóhelye szerinti államra irányulását; a másodfokú bíróság kijelentette, hogy az Autohaus Yusufi internetes honlapja ilyen „passzív” weboldal jellegzetességeivel rendelkezett. Továbbá megjegyezte, hogy e közös nyilatkozat szerint a szerződésnek távollévők között kell megköttetnie, ám nem ez a helyzet áll fenn a jelen ügyben. Mindazonáltal e bíróság engedélyezte a felülvizsgálat („Revision”) iránti kérelmet, elismerve, hogy a hivatkozott közös nyilatkozatjogi terjedelme vitatott.

20 Daniela Mühlleitner ezen ítélettel szemben felülvizsgálat („Revision”) iránti kérelmet terjesztett az Oberster Gerichtshof elé.

21 Amint az ügy irataiból kitűnik, a hivatkozott bíróság úgy véli, hogy az alapeljárás alpereseinek tevékenysége a „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmében Ausztria felé (is) irányult, tekintettel arra a lehetőségre, hogy az Autohaus Yusufi internetes honlapja Ausztriában is megtekinthető, valamint arra, hogy a szerződő felek között telefonon és elektronikus levelezés útján létrejött kapcsolatfelvétel történt.

22 Mindazonáltal az Oberster Gerichtshof 2010. november 9-i végzésével úgy döntött, hogy az eljárást felfüggeszti, amíg a Bíróság ítéletet nem hoz a C-585/08. és C-144/09. sz., Pammer és Hotel Alpenhof egyesített ügyekben (2010. december 7-i ítélet [EBHT 2010., I-12527. o.]), amely pontosabban meghatározta a „tevékenység fogyasztó lakóhelye szerinti tagállamra (is) való irányultságának” fogalmát.

23 A hivatkozott ítélet kihirdetése megerősítette az Oberster Gerichtshofot abban a meggyőződésében, hogy Ahmad Yusufi és Wadat Yusufi kereskedelmi vagy szakmai tevékenységét Ausztriában (is) folytatta. E bíróság Daniela Mühlleitner „fogyasztói” minőségét sem vonja kétségbe.

24 Mindazonáltal a hivatkozott bíróság arra vár választ, hogy a Pammer és Hotel Alpenhof egyesített ügyekben hozott ítélet 86. és 87. pontjából nem az következik-e, hogy a „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének c) pontja csak a távollévők között kötött szerződésekre alkalmazható.

25 E körülmények között az Oberster Gerichtshof úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Feltételét képezi-e a […] »Brüsszel I«-rendelet […] 15. cikke (1) bekezdése c) pontja alkalmazásának, hogy a fogyasztó és a vállalkozó között megkötött szerződés távollévők között jöjjön létre?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

26 Először is emlékeztetni kell arra, hogy „Brüsszel I”-rendelet 15. cikk (1) bekezdésének c) pontja kivételt képez az e rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott általános joghatósági szabály alól, mivel azon tagállam bíróságainak joghatóságát mondja ki, amelynek területén az alperes lakóhelye

található, valamint az ugyanezen rendelet 5. cikkének 1. pontjában meghatározott, a szerződések esetén előírt különös joghatósági szabály alól is, amelynek értelmében az eljárás tárgyát képező kötelezettség teljesítésének helye szerinti bíróság rendelkezik hatáskörrel (lásd ebben az értelemben a C-464/01. sz. Gruber-ügyben 2005. január 20-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-458. o.] 34. pontját) (a fent hivatkozott Pammer és Hotel Alpenhof egyesített ügyekben hozott ítélet 53. pontja).

27 Következésképpen mivel valamely általános szabálytól való minden eltérést vagy kivételt megszorítóan kell értelmezni, ez az eltérés is szükségszerűen megszorító értelmezés tárgya.

28 Továbbá emlékeztetni kell arra, hogy a „Brüsszel I”-rendeletben használt – és különösen e rendelet 15. cikke (1) bekezdésének c) pontjában szereplő – fogalmakat egymástól függetlenül, elsősorban a hivatkozott rendelet szerkezetének és céljainak megfelelően kell értelmezni annak érdekében, hogy ezáltal e rendelet egységes alkalmazása valamennyi tagállamban biztosítva legyen (lásd ebben az értelemben a C-27/02.sz. Engler-ügyben 2005. január 20-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-481. o.] 33. pontját, valamint a fent hivatkozott Pammer és Hotel Alpenhof egyesített ügyekben hozott ítélet 55. pontját).

29 E tekintetben a Bíróság már kimondta, hogy a „Brüsszel I”-rendelettel létrehozott rendszerben e rendelet 15. cikke (1) bekezdésének c) pontja – amint az ugyanezen rendelet (13) preambulumbekezdéséből kitűnik – ugyanazt a helyet foglalja el, és ugyanazt a – gyengébb felet védő – szerepet tölti be, mint a Brüsszeli Egyezmény 13. cikke első bekezdésének 3. pontja (a C-180/06. sz. Ilsinger-ügyben 2009. május 14-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-3961. o.] 41. pontja).

30 Végül hozzá kell fűzni, hogy nem kell megvizsgálni, hogy Ahmad Yusufi és Wadat Yusufi kereskedelmi tevékenysége Ausztria felé (is) irányult-e, mivel a kérdést előterjesztő bíróság már úgy ítélte meg, hogy e feltétel teljesült.

31 Az előterjesztett kérdést e megfontolások fényében kell megválaszolni.

32 A kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelkezés nem követeli meg, hogy a fogyasztó és a vállalkozó között megkötött szerződés távollévők között jöjjön létre. Ezzel összefüggésben a hivatkozott bíróság továbbá arra vár választ, hogy a Pammer és Hotel Alpenhof egyesített ügyekben hozott ítélet 86. és 87. pontjából az következik-e, hogy a „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdése c) pontjának hatálya a távollévők között kötött szerződésekre korlátozódik.

33 E tekintetben, bár kétségtelen, hogy a „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdése c) pontjának célja a fogyasztók védelme, ez nem jelenti azt, hogy e védelem abszolút lenne (lásd a fent hivatkozott Pammer és Hotel Alpenhof egyesített ügyekben hozott ítélet 70. pontját). Egyébiránt a fogyasztói távértékesítési szerződések kötésének szükségességét a közös nyilatkozat, valamint a „Róma I”-rendelet (24) preambulumbekezdése – amely a közös nyilatkozat szövegét ismételi meg – is megemlíti.

34 Mindazonáltal az észrevételeket benyújtó összes kormány, valamint a Bizottság is e rendelkezés olyan, szó szerinti értelmezésére, e rendelkezés keletkezésére, illetve annak teleologikus értelmezésére vonatkozó érveket terjeszt elő, amelyek az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés nemleges megválaszolása mellett szólnak.

35 Elsősorban meg kell állapítani, hogy a „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének c) pontja alkalmazását nem teszi kifejezetten attól a ténytől függővé, hogy a hatálya alá tartozó szerződések távollévők között kerüljenek megkötésre.

36 E rendelkezés szövegéből ugyanis az tűnik ki, hogy e rendelkezés akkor alkalmazandó, ha bizonyos különös feltételek teljesülnek. Így először is szükséges az, hogy a kereskedő kereskedelmi vagy szakmai tevékenységét a fogyasztó lakóhelyének tagállamában folytassa, vagy ilyen tevékenysége bármilyen módon az említett tagállamra, illetve több állam között az említett tagállamra is irányuljon, másodszor pedig az, hogy a szerződés e tevékenység körébe tartozzon.

37 Ezenfelül meg kell jegyezni, hogy a Bizottság által 1999. július 14-én előterjesztett, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló tanácsi rendeletjavaslat (COM(1999) 348 végleges) indokolásában a Bizottság úgy véli, hogy „[a]z a tény, hogy a [Brüsszeli Egyezmény] korábbi 13. cikkében szereplő azon feltétel megszűnt, hogy a fogyasztónak a lakóhelye szerint államban meg kellett tennie a szerződés megkötéséhez szükséges intézkedéseket, azt jelenti, hogy a 15. cikk első bekezdésének 3) pontja a fogyasztó lakóhelye szerinti tagállamon kívül más tagállamban kötött szerződésekre is alkalmazandó […].”

38 A Bíróság ugyanakkor azt is kimondta, hogy „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének szövege nem minden tekintetben azonos a Brüsszeli Egyezmény 13. cikke első bekezdésének megfogalmazásával. Így különösen megállapította, hogy azon alkalmazási feltételek, amelyeknek a fogyasztói szerződéseknek eleget kell tenniük, ezt követően általánosabb megfogalmazásban szerepelnek annak érdekében, hogy az új kommunikációs eszközökre és az elektronikus kereskedelem fejlődésére tekintettel a fogyasztók számára nagyobb védelmet biztosítsanak (lásd a fent hivatkozott Pammer és Hotel Alpenhof egyesített ügyekben hozott ítélet 59. pontját).

39 Az uniós jogalkotó így csupán a kereskedőre vonatkozó követelményekkel váltotta fel az egyrészt a kereskedőt terhelő követelményeket, miszerint kifejezett ajánlatot kell tennie, vagy a fogyasztó lakóhelye szerinti tagállamban reklámot kell közzétennie, és másrészt a fogyasztót terhelő követelményeket, miszerint ezen államban meg kell tennie a szerződés megkötéséhez szükséges intézkedéseket (a fent hivatkozott Pammer és Hotel Alpenhof egyesített ügyekben hozott ítélet 60. pontja).

40 E tekintetben érdemes megjegyezni, hogy az Európai Parlament jogi és belső piaci bizottságának a leendő „Brüsszel I”-rendeletről szóló javaslatra vonatkozó 2000. szeptember 18-i jelentése (A5-0253/2000 végleges dokumentum, 23. módosítás és indokolás) rögzíti az azon feltétel hozzáadásának lehetőségéről szóló vitát, amely szerint a fogyasztói szerződések távollévők között kell, hogy megkötésre kerüljenek, valamint azon érveket, amelyek végül a hivatkozott 15. cikk ez irányú módosításának elvetéséhez vezettek.

41 Amint azt a főtanácsnok indítványának 17. pontjában kifejti, a Brüsszeli Egyezmény korábbi 13. cikkének új, kevésbé megszorító megfogalmazása a Brüsszeli Egyezménnyel, illetve a „Brüsszel I”-rendelettel – és különösen a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló egyezménynek a Közösség nevében történő aláírásáról szóló, Luganóban 2007. október 15-én aláírt tanácsi határozathoz csatolt egyezmény 15. cikke (1) bekezdésének c) pontjával – párhuzamos egyezményekben is tükröződik.

42 Másodsorban a „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdése c) pontjának teleologikus értelmezése kapcsán meg kell jegyezni, hogy a távollévők között megkötött fogyasztói távértékesítési szerződések megkötésére vonatkozó feltétellel való kiegészítése ellentétes lenne az ezen – új megfogalmazásában már kevésbé megszorító – rendelkezés által követett céllal, vagyis a fogyasztók – a szerződések gyengébb felei – védelmével.

43 Harmadsorban a Bíróság a Pammer és Hotel Alpenhof egyesített ügyekben hozott ítélet 86. és 87. pontjában a Hotel Alpenhof által előterjesztett érvekre – miszerint a „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének c) pontja nem alkalmazható, mivel a fogyasztóval a szerződést a helyszínen kötötték

meg, és nem távollévők közötti szerződésről van szó – válaszolva megállapította, hogy ezen érvek a vizsgált ügyben hatástalanok, tekintettel arra, hogy a szállodai szoba foglalása és annak megerősítése valójában távollévők között történt.

44 Amint arra a főtanácsnok a jelen ügy indítványának 36–38. pontjában rámutatott, a hivatkozott ítélet 86. és 87. cikke csupán a Bíróság által a Hotel Alpenhof által előterjesztett érvekre adott válaszát tartalmazza, anélkül hogy e pontok terjedelmét a szóban forgó ügy sajátos körülményein túl is ki lehessen terjeszteni. Ebből következően a „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdése c) pontjának alkalmazása a fogyasztó lakóhelye szerinti tagállam felé (is) irányuló kereskedelmi vagy szakmai tevékenységre vonatkozó lényegi feltétel teljesülésétől függ. E tekintetben mind – az alapeljáráshoz hasonló helyzetben történő – távollévők közötti kapcsolatfelvétel, mind valamely dolog vagy szolgáltatás távollévők közötti lefoglalása, illetve szükségszerűen valamely fogyasztói szerződés távollévők közötti megkötése olyan jel, amely ilyen, más tagállamra irányuló tevékenységgel kapcsolatos szerződésre utal.

45 Figyelemmel a fenti megfontolásokra, az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a „Brüsszel I”-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés nem követeli meg, hogy a fogyasztó és a vállalkozó között megkötött szerződés távollévők között jöjjön létre.

A költségekről

46 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet 15. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés nem követeli meg, hogy a fogyasztó és a vállalkozó között megkötött szerződés távollévők között jöjjön létre.

Aláírások